

RAPPORT

Beheerplan Groen

2018-2022

Klant: Gemeente Beemster

Referentie: T&PBF6016R004F04

Versie: 04/Finale versie

Datum: 22 januari 2018

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Postbus 593
8000 AN Zwolle
Netherlands
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 65 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Beheerplan Groen

Ondertitel:
Referentie: T&PBF6016R004F04
Versie: 04/Finale versie
Datum: 22 januari 2018
Projectnaam: Beheerplan groenvoorziening
Projectnummer: BF6016
Auteur(s): Martin Jansen

Classificatie

Projectgerelateerd

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and OHSAS 18001:2007.

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Het beheerplan	4
1.2	Doel beheerplan	4
1.3	Scope en definities	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Kaders en beleid	6
2.1	Landelijk kader en beleid	6
2.1.1	Boomveiligheidsregistratie	6
2.1.2	Invasieve soorten	7
2.1.3	Flora en Fauna	7
2.2	Specifiek gemeentelijk beleid	7
2.3	Specifiek beleid derden	10
2.4	Uitgangspunten voor beheerplan groenvoorzieningen	10
3	Areaalgegevens en Kwaliteit	13
3.1	Areaalgegevens	13
3.2	Vervangingswaarde	14
3.3	Kwaliteitsniveau	14
3.4	Ontwikkeling in de afgelopen periode	14
3.5	Meldingen en Schadeclaims	15
4	Beheermaatregelen	17
5	Financiën en meerjarenplanning	18
5.1	Inleiding	18
5.2	Uitgangspunten	18
5.2.1	Personele bezetting groen en aanvullende werkzaamheden	18
5.3	Beschikbaar budget	19
5.4	Korte termijn en meerjarenplanning	20
5.5	Benodigd budget exploitatie	21
5.6	Risicoparagraaf	22
6	Ontwikkelagenda	25
6.1	Ontwikkelpunten	25

Bijlagen

BIJLAGE A Begrippen

BIJLAGE B Wettelijk kader

BIJLAGE C LIOR Beemster 2015

BIJLAGE D Bronvermelding

1 Inleiding

1.1 Het beheerplan

Gemeente Beemster is verantwoordelijk beheerder

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheren van de openbare ruimte. In dit beheerplan wordt ingegaan op deze taak. Beoogd wordt hiermee binnen de actuele kaders vast te leggen hoe het beheer van groen de komende 5 jaar, tussen 2018 en 2022 wordt uitgevoerd.

In 2014 is de aansturing van het beheer groen in de gemeente Beemster ondergebracht in de ambtelijke organisatie van de gemeente Purmerend. Het dagelijks beheer en onderhoud van het groen ligt sindsdien bij het Team civiel en techniek van het Ruimtelijk Domein.

Ontwikkeling beheerplan

Mede op verzoek van de provincie Noord-Holland is het van belang op korte termijn een beheerplan voor groen te ontwikkelen, zodat een realistisch budget opgenomen kan worden in de begroting. Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente Purmerend beschrijft op welke wijze het beheer wordt ingevuld voor de gemeente Beemster; het beheren conform het voorliggende plan is onderdeel van de tussen beide partijen overeengekomen Service Level Agreement.

Totstandkoming Beheerplan

Voorliggend Beheerplan groen is het resultaat van een project, waarin de gemeente is ondersteund door advies- en ingenieursbureau Royal HaskoningDHV. Na de analyse waarin alle relevante informatie is verzameld en geanalyseerd heeft een afstemming plaatsgevonden met betrokken ambtenaren. Daarna is, op basis van de actuele gegevens, de meerjarenplanning en de bijbehorende begroting opgesteld. De resultaten zijn vastgelegd in het voorliggend “Beheerplan groen”

1.2 Doel beheerplan

Dit beheerplan legt de kaders vast hoe het beheer van groen de komende 5 jaar wordt uitgevoerd. Hierin worden eveneens de onderhoudsmaatregelen genoemd voor de periode 2018-2022. Nadrukkelijk is dit document geen visie op groen of een beleidsplan, maar geeft het een actueel inzicht in het areaal van groen in de gemeente, de onderhoudssituatie daarvan en wat financieel nodig is om het in stand te houden.

Met dit beheerplan wordt de planning vastgelegd voor de uitvoering voor de komende jaren en is het onderdeel voor de meerjaren onderhoud programma’s (MJOP) en jaarplannen. Uitgangspunt bij het plannen van het beheer is het vastgestelde kwaliteitsniveau. Samen met de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte vormt het tevens het kader voor beheertoetsen.

1.3 Scope en definities

Dit beheerplan groen betreft alleen de groenvoorzieningen in de openbare ruimte van de gemeente Beemster. Groenvoorziening op (voormalige) schoollocaties, sportlocaties (in beheer SPURT), op de

begraafplaatsen of locaties in beheer van een Stichting zijn niet in beheer en worden niet door de gemeente onderhouden.

De groenvoorziening wordt verder genoemd groen en dit bestaat uit groen dat is aangebracht en aangeplant binnen de gemeentegrens. Dit bestaat uit onder andere gazons, bermen, beplantingen (heesters, bodembedekkers) en bomen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de kaders, de uitgangspunten en de (gangbare) systematiek beschreven, die gebruikt wordt om het groen te beheren. In hoofdstuk 3 worden de arealen en de actuele kwaliteit daarvan beschreven en hoofdstuk 4 en 5 beschrijven hoe deze informatie is omgezet naar een meerjarenplanning voor het onderhoud. In hoofdstuk 5 zijn de financiële consequenties van deze keuzes uitgewerkt. Hoofdstuk 6 bevat de ontwikkelingsagenda.

2 Kaders en beleid

2.1 Landelijk kader en beleid

De huidige kaders voor het beheer van groen staan onder meer beschreven in het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen vanuit het CROW. De gemeente hanteert de landelijke wetten en eisen bij het beheer en onderhoud van haar groenvoorzieningen. Zie hiervoor bijlage B.

2.1.1 Boomveiligheidsregistratie

In het kader van de zorgplicht is iedere eigenaar/beheerder verplicht zorg te dragen voor periodiek onderhoud en controle van de bomen die onder zijn beheer vallen. Tijdens de boomveiligheidscontrole voorheen 'VTA' worden de bomen volgens vaste richtlijnen geïnspecteerd op zichtbare mechanische en biologische afwijkingen die breuk- en/of instabiliteitsgevaar kunnen veroorzaken. Daarom is het van belang te weten wat onder 'voldoende zorg' wordt verstaan. Uit de rechtspraak blijkt dat 'voldoende zorg voor bomen' zowel aantoonbaar regulier boomonderhoud inhoudt, als aantoonbare controle op gebreken en uitvoering van de noodzakelijke maatregelen, voortvloeiend uit de controle.

In 2014 is een 'VTA'-inspectie uitgevoerd (Groenadvies Amsterdam, 2017). In deze periode zijn alle bomen in de gemeente geïnspecteerd. In 2017 heeft de gemeente opdracht gegeven aan derden om deze inspectie weer uit voeren.

Uit deze inspectie (gegevens 8 januari 2018) blijkt dat de bomen weliswaar niet jaarlijks worden gecontroleerd, door de inspecties heeft de gemeente de risicobomen uit voorgaande jaren wel in beeld. De bomen worden in de onderhoudsronden wel geïnspecteerd maar niet vastgelegd in een beheerprogramma of VTA-registratieboek. Periodieke boomcontroles zijn essentieel om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht. Mogelijke problemen kunnen zo tijdig opgemerkt worden en mogelijke risico's van schade die hieruit voort kunnen vloeien kan worden verminderd of weggenomen.

Op basis van de boomveiligheidscontrole worden selecties gemaakt in de te nemen beheermaatregelen. Deze kunnen zijn: rooien van bomen, nader onderzoek of beheermaatregelen nemen zoals het wegnemen dood hout, stabilisatie van de kroon of kroonverankering, wegnemen plakoksels, e.a. Dit is aanvullend aan het normale onderhoud (snoei begeleiding, opkronen, onderhoudssnoei, waterlot etc.). De bomen worden ingedeeld in attentiebomen, risicobomen en veilig. Attentiebomen worden ook jaarlijks gecontroleerd. De gemeente heeft momenteel in totaal 5223 bomen onderzocht, daarvan zijn er 780 attentiebomen en 199 risicobomen. Dit is ca. 20% van het bomenbestand. Voor een groot aantal bomen moet binnen 3 maanden actie worden ondernomen als gevolg van schimmel of essentaksterfte (56 bomen).

De gemeente Beemster voldoet hiermee aan de wettelijke zorgplicht geldend voor boomeigenaren in de zin van artikel 6:162 lid2 BW indien de maatregelen ook daadwerkelijk uitgevoerd worden en de VTA inspecties blijvend met regelmaat uitgevoerd worden.

2.1.2 Invasieve soorten

In het kader van de beheersing van invasieve soorten zijn beheerders verplicht zorg te dragen voor verdere voorkoming uitbreiding invasieve soorten zoals berenklaauw en Japanse duizendknoop. Hier is nu geen budget voor geregeld, het maakt onderdeel uit van het huidige onderhoud. De wens is beter inzicht in locaties, inzicht in raakvlakken met andere beheerders (RWS/Waterschap/provincie) en welke kosten er mee gemoeid zijn.

2.1.3 Flora en Fauna

De gedragscode van Stadswerk en branchevereniging VHG voor bestendig beheer en onderhoud van groenvoorzieningen en natuurterreinen is herzien en vanaf 29 oktober 2014 weer voor 5 jaar goedgekeurd. Ook onder de nieuwe wet Natuurbescherming, die per 1 januari 2017 van kracht ging, blijft deze gedragscode geldig. De gedragscodes die reeds afgegeven zijn op de oude wet, blijven ook onder de nieuwe wet geldig tot op het moment dat de gedragscode verloopt. Wel moeten de nieuwe soortenlijst worden gebruikt. Dit betekent dat de gedragscode tot oktober 2019 als vrijstelling voor het beperken van schade aan flora en fauna kan worden ingezet. De gedragscode blijft het instrument om eenduidig en geborgd zorgvuldig te kunnen handelen zodat overtredingen worden voorkomen. (Stadswerk, 2017)

2.2 Specifiek gemeentelijk beleid

Binnen de gemeente Beemster zijn diverse beleidskaders beschikbaar die kaders geven voor het beheer en onderhoud van groenvoorzieningen. In het kader van dit beleid zijn de volgende documenten van belang.

Beleidskader	Gevolg voor discipline
Collegeprogramma met hoofd en hart voor Beemster (2014)	Wij willen het beheer van de openbare ruimte in de komende jaren verder professionaliseren. Daarvoor is het noodzakelijk dat de beheerplannen opnieuw tegen het licht worden gehouden. Daarbij streven wij naar een efficiënte afstemming tussen de beheerplannen voor groen, bestrating, riolering en verlichting.
Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Beemster 2015 (2016) (Gemeente Beemster, 2016)	Deze leidraad geeft aan welke uitgangspunten gehanteerd moeten worden bij nieuwe ontwikkelingen en aan welke eisen de openbare ruimte moet voldoen. Hoofdstuk 4 van de LIOR is gewijd aan groenvoorzieningen. Dit gaat in op de voorwaarden, de materialisatie en eisen waaraan groen en de plek moeten voldoen. Zie bijlage C.
Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2015 – 2018 (2015) (Gemeente Beemster, 2015)	In het uitvoeringsplan is aangegeven dat de gemeentelijke organisatie een voorbeeld is / wordt op de gekozen duurzaamheidsthema's. Uiteraard gaat het hier ook om de haalbaarheid, maar voorbeeldgedrag blijft een belangrijk punt voor de opgave. Het groenbeheer in Beemster is duurzaam. Acties uit het uitvoeringsplan zijn: <ul style="list-style-type: none"> Opstellen (duurzaam) groenbeheerplan (duurzame onkruidbestrijding, behoud van biodiversiteit).

	<p>Dit kan vertaald worden op de wijze waarop groen wordt ingekocht en de kwaliteit en herbruikbaarheid van het ingekochte materiaal.</p> <p>Duurzaamheid gaat ook over met passende maatregelen de verwachte levensduur van groen benutten of verlengen. Dit kan door te beheren op basis van kennis van groen, uit te gaan van de natuurlijke habitus (uiteindelijke vorm) en de inrichting en het beheer hierop te richten en op af te stemmen. Heeft een boom bijvoorbeeld voldoende boven- en ondergrondse groei ruimte, dan zal deze in het algemeen minder dood hout hebben, wordt verharding niet opgedrukt en de boom heeft hierdoor een langere levensduur. Voor bosplantsoen of sierheesters hoeft bij voldoende groei ruimte geen extra snoei van bijvoorbeeld de randen plaats te vinden.</p>
Beemster omgevingsnota	<p>Deze nota geeft beoordelingskaders voor ingrepen in de ruimte, zoals bouwen of verbouwen, inrichten van de openbare ruimte of wijzigen van een monument. Voor onderhoud aan groen geldt dat de inrichting past bij het bijbehorende regieniveau dat van toepassing is.</p>
Beeldkwaliteits- en beheerplan groen 2012	<p>In 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met een beeldkwaliteitsplan en het bijbehorende beheerplan. Hierin was een belangrijke opdracht opgenomen om met inwoners samen tot behoud en/of verbetering van de kwaliteit te komen, met minder budget. Middels de evaluatie in 2014 is vastgesteld of beeld- en onderhoudsplan nog voldoet of dat er bijgesteld dient te worden. Dit heeft geleid tot de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Beemster 2015.</p>
Algemene Plaatselijke Verordening Beemster 2012	<ul style="list-style-type: none"> • Bestrijding van lepenziekte • Het is verboden om de houtopstanden te vellen of te doen vellen welke staan vermeld op de bomenlijst • Het is verboden houtopstanden in de openbare buitenruimte te vellen of te doen vellen zonder omgevingsvergunning
Notitie Snippergroen	<p>Gemeente biedt inwoners de mogelijkheid om restgroen aan te kopen. De gemeente heeft inmiddels beleid vastgesteld, waardoor het voor Beemsterlingen ook daadwerkelijk mogelijk wordt een aantal vierkante meters grond van de gemeente te kopen.</p>

Publicatie CROW 323

CROW publicatie 323 (CROW, 2013) geeft kaders voor beeldkwaliteit in de openbare ruimte. De kwaliteit van groenvoorzieningen is op basis van de CROW richtlijnen uitgedrukt in vijf beeldkwaliteitsklassen. De beeldkwaliteit meten we aan de hand van uiterlijke kenmerken, dit duiden we aan de hand van kwaliteitsniveaus: van A+ tot en met D.

Groen wordt als kwaliteit A+ beoordeeld wanneer er geen schade voorkomt en als A beoordeeld wanneer alleen lichte schades voorkomen. Kwaliteit B geeft aan dat enige schade aanwezig is terwijl kwaliteit C aangeeft dat er aanzienlijke schade is. Bij kwaliteit C is onderhoud of vervanging op korte termijn te verwachten. Kwaliteit D geeft aan dat het object zware schade heeft en dit betekent dat onderhoud of vervanging al plaats had moeten vinden.

In onderstaande tabel zijn deze verschillende kwaliteitsklassen met enkele foto's nader geïllustreerd:

A+	A	B	C	D
				
Er is geen beplanting beschadigd.	Er is weinig beplanting beschadigd.	Er is in beperkte mate beplanting beschadigd.	Er is redelijk veel beplanting beschadigd.	Er is veel beplanting beschadigd.
beschadigd oppervlak 0% per 100m ²	beschadigd oppervlak ≤ 3% per 100m ²	beschadigd oppervlak ≤ 5% per 100m ²	beschadigd oppervlak ≤ 10% per 100m ²	beschadigd oppervlak > 10% per 100m ²

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking 0% per boomspiegel	bedekking ≤ 20% per boomspiegel	bedekking ≤ 40% per boomspiegel	bedekking > 40% per boomspiegel	bedekking > 40% per boomspiegel
bedekking door resten 0% per boomspiegel	bedekking door resten ≤ 10% per boomspiegel	bedekking door resten ≤ 25% per boomspiegel	bedekking door resten > 25% per boomspiegel	bedekking door resten > 25% per boomspiegel
maximale hoogte 0 cm	maximale hoogte ≤ 10 cm	maximale hoogte ≤ 20 cm	maximale hoogte ≤ 50 cm	maximale hoogte > 50 cm

Figuur 2.1 CROW kwaliteit

De gemeente Beemster onderhoud de groenvoorziening op minimaal niveau C. Daarbij is de insteek dat de veiligheid in het openbaar gebied niet in het geding komt en er geen kapitaalvernietiging plaats vindt. De gemeente vertaalt deze beeldkwaliteit in haar beheer als volgt: *solide, sober en doelmatig*. Voor uitzonderingen wordt beeldniveau A gekozen voor zogenoemde parels. Bv het Landje in Midden-Beemster. In de beheerbegroting is hiervoor geen reservering opgenomen.

Beeldkwaliteitsniveau C is in de beeldkwaliteitscatalogus van CROW als volgt gedefinieerd:

	Algemeen	Beeldkwaliteit	Technische kwaliteit
A+	Zeer goed	Prachtig	(zo goed als) nieuw; perfect onderhouden
A	Goed	Mooi	Technisch goed in orde
B	Voldoende	Voldoende	Heel en veilig
C	Matig	Sober/schraal	Discomfort, enige hinder, veiligheid komt in geding
D	Slecht	Verloedering	Kapitaalsvernietiging, functieverlies, aansprakelijkstelling

Figuur 2.2 CROW kwaliteit omschrijving

Voor de gemeente is uitgangspunt het onderhoud van het groen op minimaal niveau C te houden. Gestreefd wordt het onderhoud op niveau B te houden voor een duurzamere instandhouding, het voorkomen van kapitaalvernietiging en risico op onveilige situaties beter te beheersen.

Daarbij zijn ook een aantal plekken in Beemster specifiek aangewezen als bijzondere plek, de zogenaamde pareltjes die een iets hoger beeldkwaliteitsniveau moeten hebben (A of B-niveau). De pareltjes voor het groen zouden kunnen zijn:

- Marktplein van Middenbeemster
- De gemeentetuin, Middenbeemster (tot moment van verkoop aan derden)
- Het Landje, Middenbeemster

Voor deze parels geldt dat hier nog geen afspraken over gemaakt zijn. Er is in dit beheerplan een post van €5.000,- opgenomen om uiting te geven aan een verhoogd onderhoudsniveau op deze locaties. In 2018 zullen deze nader gespecificeerd worden.

Handboek aansprakelijkheid beheer openbare ruimte

In CROW publicatie 185 staat beschreven, dat goed beheer en onderhoud vooral nodig is met het oog op aansprakelijkheid van de beheerder. Het gaat zowel om de wettelijke aansprakelijkheid als de risicoaansprakelijkheid.

2.3 Specifiek beleid derden

Binnen de gemeente Beemster geldt de ontvangstplicht voor maaisel afkomstig van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Het HHNK werkt samen met de gemeente Beemster aan overdracht van het stedelijk water binnen de kernen aan het HHNK. Doel daarvan is duidelijkheid over het waterbeheer naar omgeving en streven naar efficiënter beheer en onderhoud.

Buiten de voordelen zal de gemeente Beemster nog wel een ontvangstplicht aan moeten gaan om het maaisel uit de sloten op te halen en af te voeren.

2.4 Uitgangspunten voor beheerplan groenvoorzieningen

Binnen de gemeente Beemster worden naast de diverse beleidskaders voor het beheer en onderhoud ook diverse uitgangspunten gehanteerd. Voor het tot stand komen van het beheerplan worden de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Areaalwijzigingen

Dit beheerplan heeft betrekking op het huidige areaal aan groenvoorzieningen en daarmee het huidige beschikbare budget. Dit houdt in dat wanneer groen wordt gewijzigd en of een nieuwe uitbreiding wordt gecreëerd daarvoor een budgetaanpassing dient plaats te vinden.

Leveranciers

Uit het beheersysteem en inspectie is niet af te leiden bij welke leveranciers groenvoorziening wordt ingekocht. Momenteel wordt zowel lokaal als landelijk ingekocht op basis van kwaliteit en prijs. Uitgangspunt is dat de leveranciers waar groen wordt aangeschaft voldoen aan de gestelde eisen van gemeente op gebied van duurzaamheid en beperkte onderhoudskosten. Gezien de omvang van de inkoop (drempelbedragen) hoeft dit niet Europees. Een mogelijkheid is dit gezamenlijk met gemeente Purmerend te organiseren.

Burgercommunicatie en participatie

De gemeente vindt communicatie met haar inwoners en gebruikers belangrijk. Ook is burgerparticipatie bij het beheer van groen steeds vaker een onderwerp bij de (her)inrichting van groen. Aandachtspunt hierbij is dat er wisselende ervaringen zijn met resultaten in de gemeente en na beëindiging van participatie in beheer en onderhoud kostenverhogend kan werken bij het teruggeven aan de gemeente.

Door de gemeente worden de volgende uitgangspunten gehanteerd voor communicatie en participatie.

Nr	Onderwerp	Uitgangspunt
1	Communicatie algemeen	<i>Inwoners kunnen via het Klantcontactcentrum op diverse manieren melding doen (digitaal, email, telefonisch) van klachten of gebreken aan groenvoorzieningen. Deze meldingen worden indien urgent direct uitgevoerd, de indiener krijgt altijd reactie wat met de melding wordt gedaan. Meldingen/klachten in Beemster komen binnen bij het Klant contactcentrum (KCC) van Purmerend en worden doorgestuurd aan de beheerder met zijn discipline groen. Vervolgens zet de beheerder de klacht uit bij de medewerker of externe aannemer voor het repareren/oplossen van de klacht cq. melding.</i>
2	Participatie inrichting	<i>Bij aanleg, vervanging of herinrichting wordt de omgeving nauw betrokken. Gemeente stuurt hiermee op betrokken omgeving.</i>
3	Participatie beheer en onderhoud	<i>Adoptie of andersoortige bijdragen in beheer of onderhoud van groenvoorzieningen door burgers of instellingen is bespreekbaar voor gemeente. Hierover dienen vooraf afspraken te worden gemaakt met de betrokken beheerafdeling. Insteek hierbij is dat gemeente altijd het onderhoud blijft doen dat hoort voor de technische kwaliteit en daarmee de veiligheid. Een bijdrage in het onderhouden om een hogere beeldkwaliteit te behalen is toegestaan. Als voorbeeld: Als bewoners bijdragen in verwijderen zwerfafval, hondenpoep of onkruid willen verwijderen is dat toegestaan. Oftewel onderhoud op gebied van "schoon". Het doen van veranderingen aan het groen door bewoners wordt niet toegestaan.</i>

Tabel 2.1 Uitgangspunten communicatie en participatie

Afbakening algemeen

Nr	Onderwerp	Uitgangspunt
1	Schoollocaties	Deze locaties maken geen onderdeel uit van dit beheerplan. Beheer en onderhoud door derden.
2	Begraafplaatsen	Deze locaties maken geen onderdeel uit van dit beheerplan. Zie ook 6.1 ontwikkelpunten.
3	Gemeentelijke sportaccommodaties	Deze locaties maken geen onderdeel uit van dit beheerplan. Beheer en onderhoud door derden.
4	Vandalisme / vernieling	Deze kosten zijn nu geen onderdeel van het beheerbudget. In de huidige situatie worden bij vernielingen wel aanspraak gemaakt op het beheerbudget. Er is hierin geen risicovoorziening getroffen. Indien dit voorkomt wordt als overschrijding toegestaan.
5	Afschrijvingstermijn en Vervangingstermijn	In de gemeente Beemster worden geen termijnen gehanteerd voor zowel financieel als technische afschrijving. Door het lage vervangingsbudget gebeurt vervanging pas als groen niet meer voldoet aan de eisen <u>en</u> er budget beschikbaar is.
6	Instandhouding	Uitgangspunt is dat het aanwezige groen gehandhaafd blijft.
7	Areaaluitbreiding	In geval van toename areaal, bv door nieuwbouw, is uitgangspunt dat de extra beschikbare middelen beschikbaar worden gesteld om het groen te onderhouden. Dit is conform LIOR, hfdst. 4. Het areaal wordt daarmee onderdeel van het beheer en onderhoudsbudget. Opgemerkt wordt dat bij de overdracht van Leeghwater er onvoldoende beheerbudget beschikbaar is gesteld.
8	Onderhoud	Het dagelijks onderhoud en vervanging van groen wordt deels uitbesteed door de gemeente. Dit betreft maaien ruig gras en nieuwe inrichting en aanplant van groenvakken.
9	Inspectie	Inspecties aan bomen wordt gemiddeld eens per 3 jaar uitgevoerd middels een VTA inspectie door derden.

Tabel 2.2 Uitgangspunten beheer en onderhoud

3 Areaalgegevens en Kwaliteit

In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang van het areaal en de kwaliteit van het groen. De gemeente Beemster heeft momenteel 9281 inwoners (gegevens 30 april 2017). Met bijna 47 hectare groen en 5222 stuks bomen is dat 50,6 m² groen per inwoner en 0,56 stuks bomen per inwoner en daarmee is dit niet geheel in overeenstemming met doelstelling vanuit de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Beemster 2015 (*Als boomnorm 0,9 boom/inwoner hanteren. Als groennorm 50 – 75 m² groen per woning aanhouden*).

Beheersysteem

De gegevens over de locatie, de beheergroep zijn verwerkt in het geautomatiseerde beheersysteem van gemeente.

3.1 Areaalgegevens

Voorliggend beheerplan heeft betrekking op het totale areaal aan groenvoorzieningen dat bij de gemeente in eigendom en beheer is (peildatum 23 oktober 2017). In onderstaande tabel 3.1. is het areaal kwantitatief weergegeven. Er is nog geen moment geweest van het actualisatietraject en van de inspecties, onderzoeken en schouwen. Een duurzaam beheer en onderhoud van deze assets is nodig om de assets in stand te houden en kapitaalvernietiging te voorkomen.

Beheertype	Eenheid	Hoeveelheid 2017
Bermgras	m ²	63.355,34
Bermgras talud	m ²	26.910,09
Gazons > 500 M ²	m ²	102.094,31
Gazon talud	m ²	13.039,21
Trapvelden	m ²	415,99
Bloembakken	m ²	8,44
Blokhagen	m ²	1.496,24
Bodembedekkende sierheesters	m ²	2.481,9
Bosplantsoen (bomen)	m ²	12.686,69
Bosplantsoen (struiken)	m ²	16.954,81
Botanische rozen (Rosa rugosa)	m ²	4.086,92
Hagen	m ²	263,19
Opgaande sierheesters	m ²	28.977,28
Overige beplanting	m ²	224,75
Struikrozen	m ²	367,69
Vaste planten in border	m ²	1.646,26
Wisselperken	m ²	305,15
Bomen in beplanting	stuks	1.191
Bomen in gras	stuks	2.759
Bomen in verharding	stuks	970
Knot-/Leibomen in beplanting	stuks	30
Knot-/Leibomen in gras	stuks	268

Beheertype	Eenheid	Hoeveelheid 2017
Knot-/Leibomen in verharding	stuks	4

Tabel 3.1 Areaalgegevens

3.2 Vervangingswaarde

De vervangingswaarde van alle objecten die door de gemeente Beemster worden beheerd geeft een indicatie van de verantwoordelijkheid die de gemeente draagt als rentmeester. De vervangingswaarde is de investering die de gemeente zou moeten plegen om alle kapitaalgoederen opnieuw te bouwen. Het gaat om grote bedragen. Een grove inschatting van de vervangingswaarde bedraagt ca. 5 miljoen euro.

3.3 Kwaliteitsniveau

De kwaliteit van groen is op basis van de CROW richtlijnen uitgedrukt in vijf beeldkwaliteitsklassen.

Actuele kwaliteit

Er is in de gemeente geen inspectie op beeldmeetlatten geweest. Er is daarmee geen duidelijk vastgestelde kwaliteit op basis van de beschrijving kwaliteitsklassen CROW in de gemeente Beemster. De meeste groenvakken liggen op D niveau, na een onderhoudsronde worden deze op B niveau gebracht waardoor het gemiddelde niveau C is. Er is daarmee geen evenredig onderhoudsbeeld in de gemeente dat op C is.

3.4 Ontwikkeling in de afgelopen periode

Kwaliteitsontwikkeling

Het beeld bij de gebiedsbeheerder is dat de beeldkwaliteit in de afgelopen jaren aan het afnemen is. Dit doordat minder budget is voor vervanging, er areaaluitbreiding plaats heeft gevonden zonder budgettoename.

Areaaluitbreiding

Ten opzichte van 2016 is het areaal groenvoorzieningen in aantal toegenomen door de overdracht van de uitbreiding nieuwbouwlocatie Boerengroenstraat. Deze areaaluitbreiding is niet meegenomen in dit beheerplan en in het beheersysteem d.d. 23 oktober 2017. Zie onderstaande uitsnede uit de kaarten beheerareaal.

Figuur 3.1 Uitsnede beheerkaart Midden Beemster (okt 2017)

Integrale benadering

Er wordt altijd afgestemd met andere beheerdisciplines. Bij herinrichting of aanpassing van de openbare ruimte direct nabij groenvoorziening wordt eveneens nagegaan of het groen tegelijkertijd aangepakt moet worden. Op het moment van opstellen van dit plan zijn geen concrete projecten bekend, waarmee afstemming met overige beheerders nodig is.

3.5 Meldingen en Schadeclaims

Meldingen

Meldingen en klachten in Beemster komen binnen bij het Klant contactcentrum (KCC) van Purmerend en worden doorgestuurd aan de beheerder met zijn discipline groen. Vervolgens zet de beheerder de klacht uit bij de medewerker of externe aannemer voor het repareren/oplossen van de klacht en of melding.

In 2016 zijn er 96 meldingen over bomen en groen binnengekomen. In 2017 is het bekende aantal tot november (31 st) geëxtrapoleerd naar het gehele jaar, wat naar verwachting uitkomt op 34 meldingen. Een flinke daling van ruim 60%.

Meldingen Beemster	2016		2017	
	Aantal	Doorlooptijd afhandeling in dagen	Aantal	Doorlooptijd afhandeling in dagen
Bomen	23	19	19	10
Openbaar groen	73	16	12	34
Totaal	96		31	

Tabel 3.1 Klachten en meldingen

De gemiddelde doorlooptijd van een administratieve afhandeling bedroeg in 2016 ca 38 dagen, in 2017 is dit gereduceerd tot 21 dagen. De werkelijke afhandeling fysiek buiten kan daarmee sneller zijn afgehandeld. Deze is afhankelijk van de urgentie van de klacht. Administratieve afhandeling gebeurt niet altijd direct na afhandeling.

Schadeclaims

In onderstaande tabel 3.4 zijn de schadeclaims van de afgelopen jaren weergegeven.

Jaar	Geclaimd	Uitgekeerd	Schadebedrag	Openstaand	Tlv Gemeente	Schade Omschrijving
2015	€ 500		€ 500	€ 500	€ 500	Schade aan auto door werkzaamheden waardoor een tak op de motorkap
2017	€ 998		€ 998	€ 998	€ 998	schade aan scooter door een hark op het fietspad. *1
2017	€ 500		€ 500	€ 500	€ 500	deuk in dak auto door vallende tak.

Tabel 3.2 Schadeclaims 2014-2017

*1, (schade agv werkzaamheden HHNK)

In het overzicht zijn alleen de groene claims opgenomen. Dit betekent dat de schades die een sterke relatie hebben met uitgevoerde werken (zoals de schades bij uitvoering van reconstructiewerken) niet zijn meegenomen. Deze hebben natuurlijk wel invloed op de totale schadelast en daarmee de premie die verzekeraars (in de toekomst) zullen gaan berekenen.

Verder is de verwachting dat door de claimcultuur, de mondige burger en de juridisering van de samenleving verzekeraars steeds meer onder druk staan met als gevolg dat de premie nog verder kan gaan stijgen. Dit kan ertoe leiden dat de eigen risico's (fors) opgeschroefd worden teneinde de premie betaalbaar te houden (hoe hoger het eigen risico, hoe lager de premie). Dit betekent wel dat bij een te honoreren claim, de gemeente zelf meer moet betalen en hier middelen voor beschikbaar moet hebben.

4 Beheermaatregelen

Gezien het areaal groen is het noodzakelijk deze te beheren door systematisch beheer. Dit houdt in dat de gemeente Beemster op basis van vastgestelde kwaliteitscriteria en reguliere inspecties vaststelt welke beheermaatregelen nodig zijn. Vanuit het oogpunt van aansprakelijkheid is dit ook noodzakelijk.

Hierbij worden regulier de volgende stappen doorlopen:

- Inventariseren/Controleren;
- Inspecteren;
- Toetsen van de gemeten kwaliteit aan de gewenste kwaliteit;
- Vaststellen van de te nemen beheer- en onderhoudsmaatregelen;
- Prioriteren van de te nemen maatregelen;
- Afronden beheer- en onderhoudsmaatregelen.

Deze werkwijze draagt bij aan een efficiënte manier van budgetplanning. Een ander belangrijk voordeel is het blijvend bewaken van de kwaliteit van het groen.

Dit betekent dat voor de periode 2018 - 2023 de beheerstrategie omarmd wordt, zodat die aansluit op de kaders en rekening en invulling geeft aan de omgevingsfactoren. Hierin zijn concrete doelstellingen geformuleerd en is de bijbehorende beheersmaatregel of actie opgenomen.

Doelstelling	Beheermaatregel / actie
Wet- en regelgeving	
We garanderen de veiligheid en bruikbaarheid.	We voeren regelmatig inspecties uit op basis waarvan we planmatig onderhoud uitvoeren. Correctief herstel laten wij adequaat uitvoeren. Daarbij wordt gekeken of objecten aan het einde van de levensduur gehandhaafd en vervagen moeten worden of dat het object geheel kan vervallen
Veiligheid en bereikbaarheid	
We zorgen dat veiligheid zoveel als mogelijk geborgd is.	We hebben gericht aandacht voor obstakels en groen rondom verkeersvoorzieningen en het onderhoud is hierover met de overige beheerders afgestemd.
Technisch verantwoord en financieel efficiënt	
We gaan uit van instandhouding en mijden zoveel als mogelijk vervanging.	We zorgen voor het juiste sortiment, op de juiste plantafstanden ook tot de randen waardoor snoeien van de randen beperkt wordt.
We streven naar maximale synergie, waardoor we tevens maximaal financieel rendement behalen.	We stemmen (waar mogelijk) op andere plannen af, werk met werk combineren.
We streven naar een doelmatige omvang van de objecten	Van objecten die aan het einde van de levensduur gehandhaafd en vervagen moeten worden of dat het object geheel kan vervallen, zonder dat dit in strijd is met wet- en regelgeving, veiligheid en bereikbaarheid.

Tabel 4.1 Beheermaatregelen

Afstemmen van het onderhoud op kwaliteitsniveau C

Tijdens de maatregeltoets wordt het uit te voeren onderhoud afgestemd op het gewenste kwaliteitsniveau. Dit wordt bereikt door ernaar te streven dat we niet door kwaliteitsniveau C zakken en daardoor niveau D bereiken. Niveau D betekent daarmee teveel werkvoorraad voor de beschikbare fte's.

5 Financiën en meerjarenplanning

5.1 Inleiding

Op basis van de jaarlijkse veiligheidscontrole en gegevens uit het beheersysteem van het jaar van plaatsing is de financiële meerjarenplanning voor de periode 2018– 2022 opgesteld. Deze planning geeft inzicht welk onderhoud of vervanging in de huidige situatie is voorzien. Vervolgens zal door het team op detailniveau afstemming plaatsvinden met het geplande onderhoud aan overige beheeraspecten zoals bijvoorbeeld groen en verharding.

Als gevolg van deze afstemming op andere werkzaamheden wordt een maximale efficiëntie en effectiviteit bereikt, wat leidt tot een integrale uitvoering buiten en een efficiënte inzet van het benodigde onderhoudsbudget. Tot slot is beoordeeld of de meerjarenplanning voldoende aansluit op de werkelijke situatie buiten.

5.2 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn gehanteerd bij de diverse berekeningen.

- Het aantal uren binnen- en buitendienst wijzigt niet
  - o Uurtarief team Buitendienst bedraagt € 61,35 (tarief 2017).
  - o Uurtarief team Binnendienst bedraagt € 71,25 (tarief 2017).
- Er is rekening gehouden met gedeeltelijke uitbesteding van inspecties;
- Er is rekening gehouden met uitbesteding van het maaien ruig gras en watergangen. De omvang daarvan is ca. € 10.000,- per jaar;
- Voor vervanging wordt gerekend met gelijke vervangingswaarde als aanleg inclusief VAT kosten;
- Prijspeil voor het budget is 2018 en jaarlijks 1,5% indexering is toegepast, bedragen excl. BTW;
- Er is geen rekening gehouden met participatie in groenonderhoud. Het voorterrein van de begraafplaats wordt bijvoorbeeld door vrijwilligers onderhouden.
- Areaaluitbreidingen zijn niet opgenomen.

5.2.1 Personele bezetting groen en aanvullende werkzaamheden

Uit de inventarisatie blijkt dat er momenteel 6 fte wordt ingezet voor het onderhoud aan de groenvoorzieningen. In 2014 is 9fte overgegaan van gemeente Beemster naar gemeente Purmerend. Die 9fte deden ook klein civiel werk en onderhoud, de uren zijn daarin nu verdeeld over de diverse teams. Binnen de gemeente bestaat de mogelijkheid de ingezette overuren voor extra taken zoals gladheidsbestrijding, vlaggen etc. als uren op te nemen. Die uren worden derhalve niet aan groentaken besteed.

Er is een zorg voor het hoge ziekteverzuim. Bij ziekteverzuim boven het berekende verzuim kan niet voldaan worden aan de afgesproken beeldkwaliteit, oftewel wordt dit beheerniveau D. Ziekteverzuim wordt mogelijk veroorzaakt door de terreinomstandigheden (klei) en gemiddelde leeftijd van het personeel. In dit beheerplan is volstaan met het aangeven van benodigde budget voor het beheer op C-niveau.

In tabel 5.1. zijn de werkzaamheden weergegeven die worden uitgevoerd door de medewerkers die betrokken zijn bij het groenonderhoud in de gemeente en een kostenweergave van extra werkzaamheden. Uit het overzicht blijkt dat bijna 2500 uur niet direct herleidbare uren zijn aan het groenonderhoud van het personeel dat is ingezet in Beemster voor het groenonderhoud. Een breed functiepakket is echter wel wenselijk om zorg te dragen voor afwisseling in het werk en om seizoenspieken en dalen op juiste wijze in te kunnen vullen.

Onderdeel	Inschatting uren per jaar	Inschatting kosten per jaar
Ondersteuning O.R. 0,4fte (2017)	580	
Ondersteuning Kermis (afstemming, vegen, opbouw hekken, begeleiding)	550	
Ondersteuning begraafplaats (o.a. afstemming tuingroep, geven cursus snoeien etc.)	275	
Zondagsmarkt, 1 ^e maandag september en Korte Baan	48	
Ledigen afvalbakken, ondersteuning reiniging	275	
Gladheidsbestrijding, strooidienst	160	
Onderhoud materieel, wagenpark	80	
Ophalen fruit de Koog	40	
Ondersteuning afvalinzameling zaterdagen	128	
Diverse werkzaamheden:		
- Omgevingsvergunning (kapvergunningen) en bewonersbrieven		
- KLIC meldingen		
- Straatnaamgeving, verkeersborden ondersteuning		
- Vlaggen (verjaardagen koningshuis, 4 en 5 mei etc.)		
- Onderhoud kerktoren (vliegenruimen)	250	
- Klachten en meldingenafhandeling, advies afd. jur.zkn		
- Herstel kunstwerken		
- Asfaltonderhoud (koudasfalt)		
- Schouwbriefen waterschap		
- Ondersteuning wijkactiviteiten (bv straatfeest, papierprikacties)		
Opname toeslag als overuren (dit zijn niet inzetbare uren)	80	
Ontvangsplicht maaisel (bagger niet in begroting groen)		€ 10.000,-
Totaal aantal uren niet groenonderhoud	2466	

Tabel 5.1 Uren inzet niet voor groenonderhoud

5.3 Beschikbaar budget

In onderstaande tabel zijn de voorziene uitgaven voor regulier groot onderhoud aan groen voor de komende vijf jaar weergegeven dat de gemeente Beemster jaarlijks beschikbaar heeft. De tabel heeft betrekking op de reguliere vervanging op basis van vervangingstermijn van de aanwezige

groen. De bedragen zijn inclusief aannemerskosten, maar exclusief BTW en vanaf 2021 geïndexeerd met 1,5%.

groen	2018	2019	2020	2021	2022	Gemiddeld
Dagelijks en groot onderhoud groen	€ 345.527	€ 345.527	€ 345.527	€ 350.710	€ 355.971	€ 348.652
Totaal	€ 345.527	€ 345.527	€ 345.527	€ 350.710	€ 355.971	€ 348.652

Tabel 5.2 beschikbaar budget voor groenonderhoud

5.4 Korte termijn en meerjarenplanning

In tabel 5.3. hieronder zijn de werkzaamheden vervanging die voorzien zijn voor de periode 2018-2022 weergegeven. In onderstaande tabel zijn de werkzaamheden voor de korte termijn genoemd dat te maken heeft met urgente vervanging van bomen blijkend uit de VTA inspectie met daarbij een raming van de uitvoeringskosten. De genoemde bedragen, excl. BTW, betreffen een raming van de uitvoeringskosten. De insteek is om in 2018 de achterstand weg te werken. Vanaf 2019 wordt het areaal in stand gehouden op het afgesproken kwaliteitsniveau.

Onderdeel	2018	2019
Achterstallig onderhoud		
Er is momenteel géén achterstallig onderhoud blijkt uit de inspecties / interviews.	€ 0,--	€ 0,--
Groenvervanging urgent bomen VTA controle		
Er is momenteel urgentie om over te gaan tot het vellen van 186 bomen blijkt uit de inspecties. Verwachting is dat de jaren erna ook delen vervangen moeten worden.	€ 100.000,--	€ 25.000,--
Groen nieuw te plaatsen		
Er wordt voorzien dat door de essentaksterfte vervanging van bomen noodzakelijk is. Inschatting is dat het om circa 100 bomen gaat. (2,5% van totaal).	€ 0,--	€ 50.000,--
Herstel groen in nieuwbouwlocaties		
De overdracht van nieuwbouwlocaties heeft niet plaatsgevonden zoals is gewenst. Dit leidt in de eerste jaren na overdracht tot extra kosten voor herstel en inboet beplanting evenals grondbewerking die in de aanlegfase onvoldoende is geweest. Afstemming met overige afdelingen moet daarover plaatsvinden. Er zijn daardoor werkzaamheden op korte termijn voorzien. Reservering budget is wenselijk evenals dat een aanscherping van de procedure overdracht in 2018 noodzakelijk is om dit te voorkomen.	€ PM	€ 25.000,--
Overig		
Bestrijding invasieve soorten (geen knelpunt vooralsnog in gemeente aanwezig)	€ 0,--	€ 0,--

Tabel 5.3 Kosten korte termijn 2018 en 2019 aanvullend aan beschikbare budget

Vervangingen / Rehabilitaties

In tabel 5.4 zijn de vervangingen en rehabilitaties opgenomen, die voorzien zijn voor de periode 2018-2022. Dit betreffen woonstraten waarin rioolvervanging speelt. Dit betreffen voorgenomen vervangingen vanuit integrale projecten.

Omdat de planjaren van de straten nog kunnen wijzigen en ook de uiteindelijke bedragen nog anders kunnen worden, zijn de rehabilitaties verder niet meegenomen in dit plan. De rehabilitaties worden op projectniveau tijdig als investering aangevraagd. Deze is nu niet meegenomen in de beheerbegroting.

Straat	Jaar
Dirk Dekkerstraat	2018
H Wagenmakerstraat	2018
Burg. Hartogstraat	2019
Pieter Kramerstraat	2020
Gerrit Hoogstraatenlaan	2021
Elias Doetsstraat	2021
Johannes Ruijterstraat	2021
Hugo de Grootstraat	2022
Kerkhoflaan	2023
Burg. De Geusstraat	2023
Ninaberstraat	2023

Tabel 5.4 Voorgenomen projecten

5.5 Benodigd budget exploitatie

In onderstaande tabel zijn de totale voorziene uitgaven voor regulier groot onderhoud en reconstructies aan de groen voor de komende vijf jaar weergegeven (excl. Vervanging als gevolg renovaties, zie 5.4). Jaarlijks dient een bedrag beschikbaar te worden gesteld om onderhoud uit te voeren. De tabel heeft betrekking op de reguliere vervanging op basis van vervangingstermijn van de aanwezige groenvoorzieningen en de verwachte investeringen op basis van projecten. De bedragen zijn inclusief algemene kosten, maar exclusief BTW.

Opgemerkt wordt dat bij de berekening van de overige werkzaamheden groendienst Beemster is uitgegaan van het uurtarief als benoemd in paragraaf 5.2.

Onderdeel	2018	2019	2020	2021	2022
Dagelijks en groot onderhoud groen	€ 230.200	€ 233.653	€ 237.158	€ 240.715	€ 244.326
Korte termijn werkzaamheden (VTA / ETS / nieuwbouw)	€ 100.000	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0
Overige werkzaamheden groendienst Beemster	€ 151.289	€ 153.558	€ 155.862	€ 158.200	€ 160.573

Aanvullend onderhoud 'pareltjes'	€5.000,-	€5.000,-	€5.000,-	€5.000,-	€5.000,-
Investeringsen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 486.489	€ 492.211	€ 398.020	€ 403.915	€ 409.899

Tabel 5.5 benodigde groenbudget in het Team civiel en techniek van het Ruimtelijk Domein

Onderdeel	2018	2019	2020	2021	2022
Beschikbaar budget	€ 345.527	€ 345.527	€ 345.527	€ 350.710	€ 355.971
Benodigd budget	€ 486.489	€ 492.211	€ 398.020	€ 403.915	€ 409.899
Totaal	€ -145.962	€ -151.684	€ -57.493	€ -58.205	€ -58.928

Tabel 5.6 benodigde budget versus beschikbaar

Op basis van de huidige kwaliteitsambitie, de inspectieresultaten en de afstemming met reeds vastgestelde projecten en investeringen is de aankomende vijf jaar gemiddeld nodig: € 443.107. De gemeente heeft jaarlijks gemiddeld € 348.652 beschikbaar. Derhalve een tekort van gemiddeld € 94.500

Uit de tabel blijkt dat er jaarlijks een storting nodig is in het budget van bijna € 89.500 om na 5 jaar onderhoud, inspectie en vervanging van groen en bomen een sluitende begroting te hebben.

5.6 Risicoparagraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op enkele risico's, welke samenhangen met beheer en onderhoud aan groen.

1. Om aansprakelijkheid te voorkomen moet de beheerder bewijzen dat hij inspectie en onderhoud met optimale zorg uitvoert. Alleen dan is het risico voor de aansprakelijkstelling terug te dringen. Dit betekent dat een preventief onderhoudsbeleid, een goede registratie en behandeling van klachten en een goed werkend onderhoudssysteem onontbeerlijk zijn.
2. Als er klachten ten aanzien van de (onveilige) toestand van het groen binnen komen dienen deze binnen een redelijke termijn tot een oplossing te leiden. In de afgelopen jaren zijn er bij de gemeente Beemster geen grote schade claims binnengekomen met een relatie tot het groen of daarmee samenhangende werkzaamheden.
3. De kosten voor reparatie en/of vervanging van objecten als gevolg van vernieling en vandalisme wordt nu vanuit het beheerbudget betaald. Vanaf heden wordt dit bijgehouden en het benodigde budget als overschrijding op het budget toegestaan na akkoord afdeling financiën.

4. Geconstateerd is bij de 'VTA'-controle van de bomen dat er aanzienlijke snoeiachterstanden zijn. Onvoldoende snoeiwerkzaamheden bij bomen leidt tot verhoogde risico's als takbreuk en omwaaien. Als dit aantoonbaar (niet geregistreerd) is, leidt dit tot het niet voldoen aan de wettelijke zorgplicht. Daardoor kan bij calamiteiten de gemeente aansprakelijk gesteld worden voor de geleden schade.
5. Algemeen bekend is een toename van extreme weersomstandigheden zoals storm en regen, waardoor meer schade aan bomen kan ontstaan. In combinatie met achterstallig onderhoud en slechte groeiomstandigheden is de kans groter op stormschade en omgewaaide bomen.
6. Door de situatie in Beemster (hoge grondwaterstanden, beperkte groeirimte voor bomen) wortelen bomen oppervlakkig. Wortelopdruk in verhardingen is hierdoor een veel voorkomend probleem en kan zorgen voor veiligheidsrisico's. Voldoende grote doorwortelbare ruimte kan dit deels voorkomen.
7. Toenemend aantal aantastingen/ziektes bij bomen is te constateren. In het verleden was dat de iepziekte. Recent is dit de kastanjabloedingsziekte bij de kastanje en essentaksterfte bij de es. Beemster heeft veel van deze beschreven soorten aangeplant. Uitval van grote aantallen van deze soorten heeft grote gevolgen in de vorm van 'kaalslag'. Het kost veel tijd en geld om het groene karakter weer terug te krijgen.
8. Door te weinig budget wordt het groen op een te laag niveau onderhouden. Als er geen budget bij komt leidt dit in de beheerperiode van 2018-2022 tot de nodige problemen om op het C-niveau te blijven. De stelling veel komen en weinig doen met een lagere inspanning kan leiden tot een kostenverlaging.
9. Een aantal werkzaamheden wordt niet uitgevoerd zoals inboeten. Hierdoor ontstaan open plekken waar onkruid zich makkelijk kan ontwikkelen. Vanwege een lage technische kwaliteit is de kans op uitval van beplanting steeds groter. De gemeente kan hierdoor voor onverwacht hoge kosten voor herstelwerkzaamheden komen te staan omdat de beeldkwaliteit snel achteruit gaat. Dit kan voor een snelle toename van klachten zorgen. Dit leidt weer tot extra kosten voor afhandeling. Er is beperkt budget om versleten beplantingsvakken te vervangen in de begroting voorzien.
10. In het kader van Social Return worden diverse doelgroepen ingezet bij het onderhoud van de openbare ruimte en dus ook voor het groen. Zo is er ook sprake van Garantiebannen. Dit vraagt voor de uitvoering extra begeleiding omdat een groot aantal van deze mensen het 'groene' vak niet geleerd hebben. Het 'groene vak' wordt vaak onderschat. Bij onvoldoende begeleiding, vakmanschap en aandacht kunnen foutieve ingrepen/maatregelen worden uitgevoerd met onherstelbare en/of blijvende schade aan het groen.
11. Areaalgegevens voldoende op orde is noodzakelijk om juiste berekeningen te maken en de budgetten te bepalen. Als er meer areaal is dan nu bekend is, zijn de budgetten te laag om het areaal te onderhouden. Het is een noodzaak areaaluitbreiding door nieuwbouw tijdig op te nemen in de beheeradministratie.
12. Structurele vervangingskosten zijn niet opgenomen in de begroting. Door de opbouw in wijken zullen de komende jaren diverse wijken gerenoveerd worden of omdat het groen 'versleten' is en aan vervanging toe is. Op dit moment en op termijn is er onvoldoende geld beschikbaar voor dergelijke renovaties en vervangingen. Een voorziening voor het vervangen van groen is in de afgelopen jaren niet opgebouwd. Daarmee loopt de gemeente financiële risico's. Wenselijk is gedurende de looptijd van dit beheerplan deze vakken in beeld te brengen om het in de komende 5 tot 10 jaar te vervangen.
13. De inrichtingswijze van nieuw groen is een punt van zorg. Geconstateerd is dat er te krappe bermen en plantvakken worden ontworpen met bomen in taluds dat handmatig onderhoud tot gevolg heeft en een onveilige werkplek. Efficiënt onderhoud is daarmee niet mogelijk. Het is wenselijk de beoogd beheerder nadrukkelijk in de planfase te betrekken opdat het ontwerp duurzaam te beheren blijft.

6 Ontwikkelagenda

De volgende zaken worden ontwikkeld om verder invulling te geven aan het integraal beheer van de openbare ruimte.

6.1 Ontwikkelpunten

Groenbeleid

Concreet groenbeleid mist. Er zijn weliswaar diverse documenten zoals de LIOR waarin uitgangspunten zijn verwoord maar een visie op het groen en bomenstructuur ontbreekt. Ook zijn de parels van Beemster niet vastgesteld waar een hoger onderhoudsniveau wenselijk is. Dit beleid zou leidend moeten zijn voor het beheerplan en daarmee samenhangende budget.

Bomennota

Een helder beleid op bomen wordt gemist. De bomennota kan duidelijkheid geven voor het beheer van de bomen in relatie tot de eisen vanuit het Unesco document, welke soort dient te worden ingeboet (als gevolg van toenemende essentaksterfte). Daarnaast is elke boom omgevingsvergunningsplichtig. Daarmee heeft de beheerder voor eenvoudige vervanging onevenredig veel tijd hiervoor nodig om administratie op orde te maken. Wenselijk is een lijst van beschermwaardige bomen.

Afspraken met derden (Stichting Speeltuinen De Vreugdegaard, Stichting Spelemei, SPURT)

De gemeente heeft de zorgplicht om helderheid te hebben over haar beheer. Dit betekent dat er duidelijkheid moet zijn over het groen dat op haar grondgebied staan omdat zij daar een risico loopt t.a.v. aansprakelijkheid.

In 2018 wordt inzichtelijk gemaakt op wiens eigendom de groenvoorzieningen staan en wordt vastgelegd wie beheer en onderhoud uitvoert.

Begrenzing en beheerplan begraafplaats

In verband met de kostendekkendheid begraafplaatsen is het wenselijk duidelijkheid te krijgen over de exacte begrenzing van het groen met algemeen nut en de groenvoorziening ten behoeve de begraafplaatsen. In 2018 wordt inzichtelijk gemaakt waar de grenzen van beheer en onderhoud liggen en wordt vastgelegd wie beheer en onderhoud uitvoert. Zonodig leidt dit tot een afzonderlijke beheerplan begraafplaatsen.

Areaaluitbreiding

In 2018 wordt de areaaluitbreiding in beeld gebracht voor de nieuwe locaties Nieuwe Tuinderij en de Keijser. Deze uitbreiding heeft tot gevolg dat beheerbudget moet worden bijgesteld, in dit geval een uitbreidingbudget van het beheer en onderhoudsbudget. Naast genoemde locatie is insteek dat het proces van areaalacres onderdeel is van de planvorming conform gestelde in de LIOR.

Het is wenselijk het proces van aansturing bij aanleg, oplevering en overdracht aan beheer beter te organiseren. In 2018 wordt dit proces verder uitgewerkt.

Meldingen en schadeclaims

Meldingen worden niet altijd administratief afgehandeld nadat deze zijn verholpen. Wenselijk is dat deze dezelfde dag worden verwerkt om daarmee een juist beeld te geven van de doorlooptermijn.

Levensduur groenvoorzieningen en omvorming

Gestreefd wordt naar duurzaam groen. De keuze voor inheemse soorten moet daarbij voorop staan. Zie ook de reeds vastgestelde leidraad. Bij vervanging en nieuwbouw dient er aandacht te zijn voor de plantplaatsverbetering. Een goede plantplaats en ruimte is wenselijk om in de toekomst kostenverhoging voor de onderhoudskosten te voorkomen.

Om het onderhoud efficiënter te kunnen verrichten is wenselijk bij vervanging afweging te maken voor de inrichting. Daarbij bijvoorbeeld vakken beplant met lage rozen vervangen voor eenvoudiger inrichting of vaststellen dat deze op een hoger onderhoudsniveau onderhouden moeten worden.

Vandalisme en vernieling

De kosten voor reparatie en/of vervanging van objecten als gevolg van vernieling en vandalisme wordt nu vanuit het beheerbudget betaald. Er is nu geen goed overzicht hoeveel gevallen het jaarlijks betreft en de kosten die het tot gevolg heeft.

Vanaf 2018 wordt gedurende de looptijd van het beheerplan vandalisme bijgehouden, zodat inzichtelijk wordt waar de hotspots zijn en wat de jaarlijkse kosten bedragen. Hiermee is een gefundeerde keuze te maken in preventieve maatregelen om de kosten te verminderen.

Deze kosten worden niet meer vanuit het beheerbudget betaald maar uit een apart nummer in de begroting waardoor de kosten beter inzichtelijk blijven. Doelstelling is dat de kosten op de dader(s) worden verhaald. Een goede administratie is daarvoor noodzakelijk.

Ontwikkeling beeldmetingen

Er is in de gemeente geen inspectie op beeldmeetlatten. Er is daarmee geen duidelijk vastgestelde kwaliteit op basis van de beschrijving kwaliteitsklassen CROW in de gemeente Beemster.

Wenselijk is te toetsen of het beeld daadwerkelijk voldoet aan de gemaakte afspraken.

Ontwikkeling beheersysteem

De beschikbare gegevens worden in 2018 verder aangevuld in het beheersysteem. Te denken valt aan

1. Vastleggen van de gewenste beeldkwaliteit, eveneens voor de "parels".
2. Indien bekend aanlegjaar opnemen, in de toekomst kan hier mogelijk de vervanging aan gekoppeld worden.

Bijlage A

Begrippenkader

Gebruikte begrippen

Begrippenkader

Instandhouding	Het beheren van een beheerobject op een dergelijke manier dat deze voldoende presteert om zijn beoogde functies blijft vervullen
Technische levensduur	De leeftijd die een beheerobject bereikt voordat deze compleet vervangen moet worden.
Beheermaatregel	Een ingreep in de levenscyclus van een beheerobject met als doel deze in stand te houden.
Dagelijks onderhoud	Regulier onderhoud zijn de maatregelen voor het herstellen van slijtage door normaal gebruik en omstandigheden. Van reguliere maatregelen is vooraf redelijk te voorspellen wanneer ze uitgevoerd moeten worden omdat het cyclische maatregelen zijn. Het definitieve uitvoeringsjaar wordt tijdens de inspecties vastgesteld. Deze maatregelen zijn nodig om het object op het gewenste onderhoudsniveau te houden.
Klein onderhoud	Regelmatig terugkerend preventief onderhoud gericht op het in goede staat houden van een kunstwerk ten gevolge van normale veroudering of slijtage.
Groot onderhoud	Incidenteel grootschalig onderhoud gericht op het weer in goed staat brengen van een kunstwerk ten gevolge van normale veroudering, calamiteiten, wijziging van functies, verwaarlozing of ontwerpfouten.
Vervanging	Het vervangen van een object, als het einde van de technische levensduur is bereikt en er nog steeds behoefte is aan de functies die het vervult. Vaak zijn deze niet begroot en worden gezien als investering.
Achterstallig onderhoud	Achterstallig onderhoud, is onderhoud dat wel gepland was om een object in stand te houden, maar niet uitgevoerd.

Bijlage B

Wet en regelgeving

Wettelijke kaders

De huidige kaders voor het beheer van groenvoorzieningen staan beschreven in: het Burgerlijk Wetboek, De gemeente Beemster hanteert de landelijke wetten en eisen bij het beheer en onderhoud van haar groenvoorzieningen.

Wet	Inhoud	Effect op Openbare ruimte
Burgerlijk Wetboek, artikel 6:162 - Zorgplicht	Stelt dat de gemeente moet zorg dragen over het areaal in haar beheer.	Dit betekent dat de gemeente op de hoogte moet zijn van de toestand van haar areaal door middel van bijvoorbeeld inspecties en voldoende moet doen om een veilig gebruik mogelijk te maken (zorgplicht).
Grondwet	zorg van de overheid gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu	De zorg voor een goede leefomgeving.
Burgerlijk Wetboek	Hierin is de aansprakelijkheid geregeld voor schade als gevolg van een onrechtmatige daad	De beheerder moet aantonen wat hij heeft gedaan om risico's voor de weggebruiker te beperken en dat hij structureel aan monitoring en onderhoud doet.
Wet Milieubeheer	In deze Wet is aangegeven welke stoffen als afvalstoffen zijn aangemerkt en niet zonder beschermende maatregelen in het milieu worden gebracht	De vrijkomende materialen bij onderhoud aan wegen.
Verordening (EU) Nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de raad.	Van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten	Gemeente moet invasieve soorten actief bestrijden.

Wet	Inhoud	Effect op Openbare ruimte
wet Natuurbescherming	Gedragscode Bestendig Beheer. De gedragscode Bestendig Beheer en Onderhoud Groenvoorzieningen is uitsluitend toe te passen voor werkzaamheden die vallen onder 'bestendig beheer'.	Wijze van beheer en onderhoud afstemmen op de aanwezige Flora en Fauna.

Normen	Inhoud	Effect op Openbare ruimte
CROW publicatie 185	Handboek aansprakelijkheid beheer openbare ruimte.	Dit handboek bundelt technische en juridische kennis om aansprakelijkstelling te voorkomen. Het handboek bevat handreikingen om beter om te gaan met meldingen, onderhoud, inspectie en claimbehandeling. De opgenomen claimrisicometer geeft de beheerder eenvoudig inzicht in de claimrisico's. Ook zijn voorbeelden van jurisprudentie opgenomen. Die geven aan welke afwegingen een rechter maakt bij de beoordeling van aansprakelijkstellingen
CROW publicatie 323	Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2013	De foto's, beschrijvingen en prestatie-eisen in de kwaliteitscatalogus stellen beheerders van openbare ruimte in staat om inzichtelijk te communiceren met hun bestuurders, gebruikers en uitvoerders van het onderhoud. De kwaliteitscatalogus 2013 bevat ruim 200

Normen	Inhoud	Effect op Openbare ruimte
		beeldmeetlatten met vijf kwaliteitsniveaus, variërend van zeer hoog (A+) tot zeer laag (D), waarmee de gewenste kwaliteit per gebied kan worden gekozen.

Bijlage C

LIOR Groenvoorziening 2015 hoofdstuk 4

Bijlage D

Bronvermelding

Gebruikte bronnen

Gemeente Bart van der Klugt, Groenadvies Amsterdam. (2017). *BOMEN_Gereed - aangepast*. Amsterdam: Groenadvies Amsterdam.

CROW. (2013). *Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte*. Ede: CROW.

Gemeente Beemster. (2014). *Collegeprogramma Met Hoofd en Hart voor Beemster 2014-2018*. Middenbeemster: Gemeente Beemster.

Gemeente Beemster. (2015). *Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2015 - 2018*. Middenbeemster: Gemeente Beemster.

Gemeente Beemster. (2016). *LIOR Beemster 2015 - Leidraad Inrichting Openbare Ruimte Beemster*. Middenbeemster: Gemeente Beemster.

Stadswerk. (2017). *Stadswerk*. Opgehaald van <http://www.stadswerk.nl/Themasenprojecten/groenwerkt/wetnatuurbescherming/GedragscodeBes-tendigBeheer/default.aspx>